

प्रजनः, जनः, जिजनिषः, जञ्जनः-जाजायः; (188)
 जनितुम्, जनयितुम्, जिजनिषितुम्, जञ्जनितुम्-जाजायितुम्;
¹जातिः, ²अजननिः, ^Aजनना, निजनिषा, जञ्जना-जाजाया;
 जननम्, जननम्, जिजनिषणम्, जञ्जननम्-जाजायनम्;
 जनित्वा, जनयित्वा, जिजनिषित्वा, जञ्जनित्वा-जाजायित्वा;
 प्रजन्य-प्रजाय, ³प्रजनय्य, प्रजिजनिष्य, प्रजञ्जन्य-प्रजाजाय्य;
 जनम् २, } ⁴जनम् २-जानम् २, } जिजनिषम् २, }
 जनित्वा २, } जनयित्वा २, } जिजनिषित्वा २, }
 जञ्जनम् २-जाजायम् २; }
 जञ्जनित्वा २-जाजायित्वा २; }

⁵जन्तुः, ⁶जनयित्तुः, ⁷जनकः, ⁸जन्म, ⁹जाया, ¹⁰जठरम्, ¹¹जनुः.

1. 'तितुत्र—' (7-2-9) इतीणिषेधे, 'जनसनखनां सञ्जलोः' (6-4-42) इति आत्वे, सर्वर्णदीर्घे रूपम् ।

2. स्त्रियां भावे 'आक्रोशे नञ्यनिः' (3-3-112) इत्यनिप्रत्ययः ।

3. 'त्यपि लघुपूर्वात्' (6-4-56) इति णेरयादेशः ।

4. 'जनीजूष्—' (गणसूत्रम्—भ्वादौ) इति वचनेन मित्त्वात्, 'चिण्णमुलोर्दीर्घोऽन्यतरस्याम्' (6-4-93) इति णमुल्परं णौ दीर्घविकल्पः । मित्त्वस्येदमेवासाधारणं प्रयोजनम् ।

5. 'कमिमनिजनि—' [द. उ. 1-125] इत्यादिना तुप्रत्ययः । जायते, जजन्ति इति वा जन्तुः = प्राणी ।

6. ण्यन्तादस्मात् औणादिके [द. उ. 1-140] इत्तुच्प्रत्यये जनयित्तुः = पिता । 'अयामन्तात्वाय्येत्स्विष्णुषु च' (6-4-55) इति णेरयादेशः ।

7. जनयतीति जनकः = पिता । 'कुकुन् शिल्पिसंज्ञयोः' [द. उ. 3-5] इति कुकुन्प्रत्ययः ।

8. 'मनिन्' [द. उ. 6-73] इति मनिनि रूपम् । जायते, जन्यते इति वा जन्म ।

9. 'जनेर्यक्' [द. उ. 8-13] इति यकृप्रत्ययः । जायते, जन्यते वाऽस्यापत्यमिति जाया = भार्या । 'ये विभाषा' (6-4-43) इत्यात्वे, सर्वर्णदीर्घे च रूपम् ।

10. 'जनेरठः' [द. उ. 8-98] इति अरप्रत्यये, धातोश्च ठकारेऽन्तादेशे रूपम् । जायन्तेऽस्मिन् अतिशयेन वातादिवैषम्यात् व्याधय इति जठरम् = उदरम् ।

11. 'जनेरुसिः' [द. उ. 9-37] इत्युसिप्रत्ययः । जायते इति जनुः = जन्म ।

A. 'तस्याजननिरेवास्तु जननीकेशकारिणः ॥' शिशुपालवधे 24.5.